

- reportasjeleder Bjørgulv K. Bjåen
- samfunn@vl.no
- tips til avdelingen: 22 310 395
- flere nyheter på vl.no/samfunn

samfunn

Fjellrevbestanden i sør har ikke vært større siden 60-tallet.

FJELLREVBOOM

Den sterkt truede fjellreven har fråtset i lemen og formert seg rekordartet i 2011. Minst 93 voksne individer og 40 valpekull er dokumentert, opplyser Direktoratet for naturforvaltning. I 2009 ble det ikke dokumentert et eneste fjellkull i Norge, men i fjor kom det 15. I år er det nesten dobbelt så mange som i forrige rekordår, 2005, da det ble registrert 21 kull.

©NTB

– Lønnsomt å la oljen

Astrid Dåstøl

astrid.dastol@vl.no

22 310 384

DEPARTEMENTET OM UTVINNING

I 2010 ble det investert i overkant av 130 milliarder kroner på den norske kontinental-sokkelen.

Utdrag fra Olje- og energidepartementets Fakta 2011:

«I dag er hovudutfordringane å sørge for auka utvinning frå felt, utbygging av funn og påvising av uoppdaga ressursar.»

«Først og fremst må retts-havarane investere i prosjekt som kan auke utvinninga. Nokre døme er boring av fleire brønner, tiltak for å få meir ut av eksisterande brønner, injeksjon i reservoara for å få ut meir petroleum og tilpassingar i prosessanlegg.»

« (...) auka utvinning gir lengre levetid. Lengre levetid er positivt fordi ein då kan setje i verk fleire utvinningstiltak, og det inneber at infrastrukturen vil vere på plass i ein lengre periode. Dermed aukar sjansane for at andre funn kan bli knytt opp til denne infrastrukturen.»

Fakta 2011, Olje- og energidepartementet

Å bremse tempoet i norsk oljeutvinning er et godt klimatiltak, som også kan lønne seg, mener SSB-forsker.

Miljøvernminister Erik Solheim og olje- og energiminister Ola Borten Moe er rykende uenige om hvor fort norsk olje skal utvinnes. Solheim mener at redusert tempo i oljeutvinningen bør være et viktig norsk klimatiltak. Borten Moe avviser at klimahensyn skal styre norsk oljeproduksjon.

Støtter Solheim. SSB-forsker Knut Einar Rosendahl støtter Solheim i at oljebremser bør vurderes som klimatiltak.

– Når oljen som produseres i Norge forbrennes utenfor Norge, medfører det veldig store utslipp. Dersom redusert norsk oljeproduksjon fører til at oljeforbruket blir mindre, vil utslippene i utlandet falle, forklarer Rosendahl.

Kritikerne hans mener at redusert oljeproduksjon i Norge fører til at andre land produserer tilsvarende mer. Dette gjelder spesielt Opec-landene, som i hovedsak består av land i Midtøsten og Nord-Afrika. Ifølge Rosendahl viser de fleste studier av oljemarkedet at det ikke vil skje.

– Jeg mener det er mest sannsynlig at produksjonen øker litt, men at det samlede forbruket vil falle noe. I så fall vil det skape en klimagevinst, fordi utslippene ved forbrenning av olje er mye høyere enn ved produksjon. Det gjelder selv ved produksjon av oljesand, sier SSB-forskeren.

Barentshavet. Rosendahl mener at man bør fortsette å bygge

SSB-forsker Knut Einar Rosendahl mener det kan lønne seg både for klimaet og oljenæringen å bremse utvinningen.

ut de nye gigantfeltene Aldous og Avaldsnes, og understreker at oljeselskapene bør beholde sine nåværende avtaler.

– Man bør vurdere å droppe marginale oljefelt som har beskjeden lønnsomhet. I tillegg bør man se på om man skal åpne nye områder for oljeutvinning, sier han.

Han nevner Barentshavet som et eksempel. Olje- og energidepartementet er i gang med en konsekvensutredning av olje- og gassutvinning sørøst i Barentshavet.

Ifølge Statoil er norsk oljeproduksjon blant verdens reneste.

– Midtøsten produserer faktisk med enda lavere klimautslipp enn Norge. De viktigste Opec-landene ligger i Midtøsten, påpeker Rosendahl.

Det kan også lønne seg økonomisk å vente med å utvinne olje fra marginale felt, mener Rosendahl. Han viser til at oljeprisen forventes å stige.

– Klimagevinsten kan muligens bli redusert, men ikke dersom vi får et forpliktende globalt rammeverk for klimagassutslipp, sier han.

Mest mulig nå. Statoil benytter flere ulike virkemidler for å

få ut enda mer olje og gass, også fra marginale felt, ifølge informasjonssjef Ola Anders Skauby. Det er heller ikke et alternativ

«Vår jobb blir å frembringe ressursene med mindre CO2-utslipp enn i dag»

Ola Anders Skauby, informasjonssjef i Statoil

å vente med å ta i bruk nye felt, opplyser han.

– Tiden det tar fra man gjør et funn til man kan begynne pro-

duksjon har tradisjonelt vært 10 til 15 år. Det vil si at man kontinuerlig må jobbe med utviklingen av funn og nye områder, både for å opprettholde produksjonen på et nivå som korresponderer med energibehovet og for å ivareta kompetansen til å utvinne den, sier Skauby.

Global CO2-avgift. Statoil er enig i at analysene fra FN's klimapanel er bekymringsfulle, understreker Skauby.

– Samtidig er det viktig å være realistisk. Verden trenger både mer energi og at vi evner å møte de globale miljøutfordringene. Olje og gass vil være viktige de-

JULESHOPPING FOR 50 MRD.

■ Vær og helgejul førte til at julehandelen kom sent i gang i år, men omsetningen kommer til å ende på nesten 50 milliarder kroner. Det tilsvarer en vekst på tre prosent fra i fjor. Omsetningen i uke 51 i år var 19,4 prosent høyere enn i samme uke i fjor. Bare i forrige uke handlet vi for rundt 13,5 milliarder. ©NTB

Folk var ute og handlet i Karl Johans gate siste uka før julaften

OPPRETTHOLDER FLYKTNINGKVOTEN

■ Norge skal ta imot 1.200 kvoteflyktninger i 2012. Det er samme antall som planlagt i 2011. I 2011 kom det likevel flere på grunn av situasjonen i Libya, og tallet vil ende på over 1.300. Ifølge UDI skal minst 60 prosent av kvoteflyktningene i 2012 være kvinner. Flyktningene neste år er fra Afghanistan, Myanmar, Eritrea, Iran og Somalia. ©NTB

NYTTÅRSFEST MED REGN I SØR

■ Nyttårsfesten kan regne bort i Sør-Norge hvis værprognosene holder stikk. Særlig ille kan det bli på Sørlandet og Vestlandet. De beste mulighetene til klarvær skal være forbeholdt festivrige i Møre og Romsdal, Trøndelag og de tre nordligste fylkene. I Oslo-området starter dagen fint, men om kvelden vil det skye til samtidig som det er meldt regnbyger. ©NTB

I nord er det best muligheter for å se fyrverkeri på klar nattehimmel.

ligge

Volve er et av Statoils små oljefelt i Nordsjøen. SSB-forsker mener det kan være gunstig økonomisk å vente med å utvinne marginale oljefelt.

Foto: Colin H. F. Dobinson/Statoil

ler av verdens energiforsyning i overskuelig fremtid. Vår jobb blir å frembringe ressursene med mindre CO₂-utslipp enn i dag, sier Skauby.

Selskapet mener at utslippsreduksjoner best oppnås gjennom et globalt system for avgifter på utslipp.

Høy produksjon. I sommer la regjeringen fram Petroleumsmeldingen, som går inn for å «oppretholde produksjonen fra næringen på et meget høyt

nivå i generasjoner framover». Dette målet ligger fast, ifølge politisk rådgiver Ivar Vågdenes i Olje- og energidepartementet.

– Produksjonen på norsk sokkel er både miljø- og klimavennlig sammenlignet med produksjon de fleste andre steder i verden. Redusert utvinning fra norsk sokkel vil derfor kunne bli erstattet av økt produksjon fra kilder med større CO₂-fotavtrykk andre steder i verden, sier han.

Justisminister Grete Faremo møtte i går statsminister Jens Stoltenberg for å orientere om situasjonen for de som er rammet av det kraftige uværet på Vestlandet og om arbeidet med å reparere skadene.

Foto: Håkon Mosvold Larsen/Scanpix

Mener beredskapsen har vært for dårlig

Iselin Rønningsbakk

NTB

Statsminister Jens Stoltenberg mener at kraft- og teleberedskapsen i Norge er for dårlig. Torsdag ble han orientert av justisminister Grete Faremo om uværet på Vestlandet, og om arbeidet med å reparere skadene.

Faremo besøkte onsdag områder på Sunnmøre som er blitt rammet av orkanen.

Takket for innsatsen. Etter møtet med Faremo rettet Stoltenberg en takk til alle som har bidratt til å reparere og begrense skadene etter uværet i julen, og han uttrykte medfølelse med de pårørende til mannen som i går mistet livet i forbindelse med oppryddingsarbeidet.

Han uttalte også at beredskapsen for å ivareta strømforsyning og et fungerende telenett må styrkes.

– Vi styrker beredskapsen fordi den har vært for dårlig. Derfor styrker vi kraftnettet. Vi har dessuten bedt om to rapporter når det gjelder sikkerhet i telenettet, fordi vi ser behov for skjerping også der, sa han.

Rapportene vil komme på nyåret, og vil ifølge Stoltenberg gi et godt grunnlag for regjeringen og departementene til å se på om og hvordan de eventuelt kan stille strengere

krav til sikkerheten i telenettet.

Ifølge Stoltenberg er arbeidet med å ruste opp kraftforsyningen nå i gang.

– **Øke beredskapsen.** – Det tar noen år å bygge nye strømløsninger, men de siste ukene har det blitt fattet vedtak som innebærer betydelig utbyg-

«Ifølge klimaforskere må vi regne med mer, hyppigere og kraftigere uvær i årene som kommer»

Jens Stoltenberg,
statsminister (Ap)

ging av strømmettet i Norge. Vi er i gang med å bygge ny strømløsning i Hardanger, og vi vedtok rett før jul å bygge en stor, ny strømløsning fra Sogn og Fjordane og inn i Møre og Romsdal. Disse to ledningene kommer til å bedre strømforsyningen i Norge vesentlig, sa Stoltenberg.

Samtidig minnet statsministeren om at vi aldri vil kunne gardere oss helt mot virkningene av uvær.

– **Mer uvær.** – Ifølge klimaforskere må vi regne med mer, hyppigere og kraftigere uvær i årene som kommer. Dette understreker behovet for å styrke

strømforsyningen og se nærmere på beredskapsen rundt telekommunikasjon, og det er også en vesentlig årsak til at vi har valgt å ta omstridte beslutninger om å bygge ut kraftforsyningen, sa Stoltenberg.

Økonomisk hjelp. Tidligere i år ble det vedtatt å bevilge ekstra midler for å håndtere utgiftene etter flommen, og ifølge statsministeren vil trolig dette også skje i tilknytning til kostnadene forårsaket av ekstremværet Dagmar.

– Vi vil komme tilbake til hvordan vi skal håndtere kostnadene rundt det som har skjedd nå, men i slike situasjoner har vi en lang tradisjon for at det offentlige stiller opp og dekker de utgiftene som er det offentlige. Når det gjelder skader på private hus og privat eiendom, er det private forsikringsordninger og naturskaderstatningsordninger som gjelder, sa Stoltenberg.

– Til syvende og sist er det innbyggerne i Norge som skal betale for disse kostnadene, enten i form av regninger på strøm og telefoni, eller i form av skatt, fortsatte han.

Ifølge Stoltenberg vil kommunalministeren og muligens også andre statsråder reise til Vestlandet på fredag for å se på skadene, men han har foreløpig ingen planer om å dra dit selv.